

Brüssel, 2. detsember 2022
(OR. en)

15255/22

POLMAR 76
POLGEN 155
CONUN 302
COMAR 58
MARE 68
MAR 218
TRANS 742
ENER 633
ENV 1208
SUSTDEV 205
PECHE 478

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: nõukogu järeldused rahvusvahelise ookeanide majandamise kohta - Heakskiitmine

Merendusküsimuste töörühm (integreeritud merenduspoliitika) vaatas oma 14. septembri koosolekul ning 19. oktoobril ja 15. novembril 2022 toimunud mitteametlikel videokonverentsidel läbi eesistujariigi koostatud rahvusvahelist ookeanide majandamist käsitlevate nõukogu järelduste eelnõu teksti. Nende arutelude tulemusel koostatud lõplik tekst, mille merendusküsimuste töörühm kiitis mitteametliku kirjaliku konsultatsiooni teel heaks 28. novembril 2022, on esitatud käesoleva märkuse lisas.

Alaliste esindajate komiteel palutakse kinnitada ookeanide rahvusvahelist majandamist käsitlevate nõukogu järelduste eelnõu suhtes saavutatud kokkulepe ning soovitada nõukogul see üldasjade nõukogu 13. detsembril 2022 peetaval istungil päevakorra A-punktina heaks kiita.

Eelnõu: nõukogu järeldused rahvusvahelise ookeanide majandamise kohta ohutute, turvaliste, puhaste, tervete ja säästvalt majandatud ookeanide ja merede nimel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- nõukogu 8. detsembri 2008. aasta, 16. novembri 2009. aasta, 14. juuni 2010. aasta, 19. detsembri 2011. aasta, 11. detsembri 2012. aasta, 25. juuni 2013. aasta ning 24. juuni 2014. aasta järeldusi integreeritud merenduspoliitika kohta¹;
- nõukogu 3. aprilli 2017. aasta järeldusi, mis käsitlevad ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“²;
- nõukogu 15. mai 2017. aasta järeldusi põlisrahvaste kohta³;
- nõukogu 26. juuni 2018. aasta järeldusi Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia tegevuskava muutmise kohta⁴;
- nõukogu 17. juuni 2019. aasta järeldusi „ELi meetmed reeglitel põhineva mitmepoolsuse tugevdamiseks“⁵;
- nõukogu 19. novembri 2019. aasta järeldusi ookeanide ja merede kohta⁶;
- nõukogu 9. detsembri 2019. aasta järeldusi ELi Arktika-poliitika kohta⁷;
- nõukogu 10. detsembri 2019. aasta järeldusi „Kestlik Euroopa aastaks 2030 – senine edu ja järgmised sammud“⁸;

¹ 16503/1/08 REV1, 15175/1/09 REV1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR1, 10790/13 ja 11204/14.

² 8029/17.

³ 8814/17.

⁴ 10494/18.

⁵ 10341/19.

⁶ 14249/19.

⁷ 14952/19.

⁸ 14835/19.

- nõukogu 5. juuni 2020. aasta järeltusi „ELi veetranspordisektori tulevikuväljavaade: CO₂-neutraalne, õnnetusteta, automatiseeritud ja konkurentsivõimeline ELi veetranspordisektor“⁹
- nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeltusi strateegia „Talust taldrikule“ kohta¹⁰;
- nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeltusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“¹¹;
- nõukogu 25. jaanuari 2021. aasta järeltusi kliima- ja energiadiplomaatia kohta – Euroopa roheline kokkuleppe välismõõdme rakendamine¹²;
- nõukogu 26. mai 2021. aasta järeltusi säästva sinise majanduse kohta: seisund, teadmised, heaolu, sotsiaalne võrdsus¹³;
- nõukogu 10. juuni 2021. aasta järeltusi „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“¹⁴;
- nõukogu 22. juuni 2021. aasta järeltusi meresõidu turvalisuse kohta¹⁵;
- nõukogu 19. novembri 2021. aasta järeltusi, milles käsitletakse veeküsimusi ELi välistegevuses¹⁶;
- nõukogu 28. veebruari 2022. aasta järeltusi ELi kliimadiplomaatia kohta: Glasgow’ tulemuste rakendamise kiirendamine¹⁷;
- nõukogu 10. juuni 2022. aasta järeltusi Euroopa missioonide kohta¹⁸;
- nõukogu 18. juuli 2022. aasta järeltusi ELi uute vesiviljeluse strateegiliste suuniste kohta¹⁹;

⁹ 8648/20.
¹⁰ 12099/20.
¹¹ 12210/20.
¹² 5263/21.
¹³ 9153/21.
¹⁴ 9419/21.
¹⁵ 9946/21.
¹⁶ 14108/21.
¹⁷ 6120/22 COR1.
¹⁸ 10124/22.
¹⁹ 11496/22.

- nõukogu 24. oktoobri 2022. aasta järeltõu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) osaliste konverentsi 27. istungjärgu (COP 27) ettevalmistamise kohta²⁰;
 - nõukogu 24. oktoobri 2022. aasta järeltõu bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kohta²¹;
1. VÄLJENDAB HEAMEELT ÜRO teise ookeanikonverentsi edu ja tulemuste üle ning ÜRO 21. juuli 2022. aasta resolutsiooni A/RES/76/296 üle, millega kiideti heaks ÜRO teisel ookeanikonverentsil vastu võetud deklaratsioon „Our ocean, our future, our responsibility“ („Lissaboni deklaratsioon“), millega käivitati uus rahvusvaheline peatõkk ookeanidega seotud tegevuses; KUTSUB ÜLES seda täielikult rakendama ning TOOB sellega seoses ESILE ELi ja selle liikmesriikide võetud vabatahtlike kohustuste loetelu; PEAB TERVITATAVAKS ka 2022. aasta veebruaris toimunud tippkohtumisel „One Ocean“ võetud Bresti kohustusi seoses ookeanidega („Brest Commitments for the Oceans“), Kreeka poolt 2024. aastal korraldatud 9. konverentsi „Meie ookean“ ning Prantsusmaa ja Costa Rica ettepanekut korraldada 2025. aastal järgmine ÜRO ookeanikonverents;
 2. ON ENDISELT sügavalt mures ookeanide ülemaailmse hädaolukorra pärast ja kollektiivse suutmatuse pärast saavutada 2020. aastaks ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 kohased kestliku arengu eesmärgid nr 14.2, 14.4 ja 14.5; PEAB TERVITATAVAKS ÜRO majandus- ja sotsiaal nõukogu 2022. aasta istungjärgu ning kestliku arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi ministrite deklaratsiooni, milles kinnitatakse kindlalt pühendumust kaitsta ja kestlikult kasutada ja majandada ookeane, meresid ja mereressursse ning tegutseda otsustavalt ja kiiresti, laiendades ookeanidega seotud tegevust, et kiirendada kestliku arengu eesmärgi nr 14 kõigi alaeesmärkide rakendamist;

²⁰ 13994/22.

²¹ 13975/22.

3. RÕHUTAB seoseid ja koostoimet kestliku arengu eesmärgi nr 14 ja muude kestliku arengu eesmärkide vahel, eelkõige kestliku arengu eesmärgi nr 2 (toiduga kindlustatus), eesmärgi nr 6 (puhas vesi), eesmärgi nr 7 (taskukohane ja puhas energia), eesmärgi nr 8 (inimväärne töö ja majanduskasv), eesmärgi nr 12 (vastutustundlik tarbimine ja tootmine), eesmärgi nr 13 (kliimamuutused), eesmärgi nr 15 (elu maismaal) ja eesmärgi nr 17 (partnerlused eesmärkide saavutamiseks) vahel; TULETAB MEELDE, et nende kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks on vaja valdkondadevahelist lähenemisviisi, sealhulgas rõhuasetust vähim arenenud riikidele ja väikestele saareriikidele;
4. PEAB TERVITATAVAKS seda, et kooskõlas Euroopa roheline kokkulepega esitati ühisteatis ELi rahvusvahelise ookeanide majandamise tegevuskava kohta „Suunavõtt kestlikule sinisele planeedile“²², mille eesmärk on saavutada sinine planeet ning mis näitab ELi ja selle liikmesriikide tugevat pühendumust ookeanidele; RÕHUTAB, et see tegevuskava on osa ELi vastusest ÜRO kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030;
5. TULETAB MEELDE, et kestlik, konkurentsivõimeline ja innovatiivne sinine majandus on ookeanide majandamise tervikliku ja valdkonnaülese lähenemisviisi lahutamatu osa; TUNNISTAB, et uuenduslikud tehnoloogiad on kestlikule sinisele majandusele ülemineku ja roheliste töökohtade loomise oluline tõukejõud;
6. TUNNISTAB, et üleminekuks kestlikule integreeritud ookeanide majandamisele ja sinisele majandusele ELis ja kogu maailmas on tingimata vaja, et era- ja avalik sektor teeksid sellesse suuremaid investeeringuid; RÕHUTAB kestlike rahastamisvahendite tähtsust selle ülemineku edendamisel ja suunamisel; PEAB TERVITATAVAKS ÜRO Keskkonnaprogrammi finantsalgatuse raames tehtavat tööd arendada edasi kestliku sinise majanduse rahastamispehmõtteid ning programmi „Euroopa horisont“ raames kestliku sinise majanduse partnerluse algatuse BlueInvest teise etapi ja uue InvestEU sinise majanduse algatuse käivitamist;
7. KINNITAB VEEL KORD ELi ja selle liikmesriikide kindlat pühendumust etendada võtmerolli ülemaailmsetes jõupingutustes kaitsta, säilitada, taastada ning säästvalt ja õiglaselt kasutada üleilmseid ookeane järgmiste meetmete abil:

²² JOIN(2022) 28final.

I. Ookeanide majandamise raamistiku tugevdamine

8. KINNITAB TAAS, nagu on tõdetud ÜRO 21. detsembri 2021. aasta resolutsioonis A/RES/76/72, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooniga (UNCLOS) on kehtestatud õigusraamistik, millele peab vastama kogu ookeanidel ja meredel toimuv tegevus; ning KORDAB samuti, et rahvusvaheline tegevus tugeva reeglitel põhineva mitmepoolsuse kaudu on otsustava tähtsusega, et saavutada sisulisi tulemusi ookeanide rahvusvahelise majandamise parandamisel;
9. VÕTAB TEADMISEKS, et valitsustevahelise konverentsi viienda istungjärgu (IGC-5) esimeses osas tehti otsustavaid edusamme seoses UNCLOSi raames välja töötatud rahvusvahelise õiguslikult siduva dokumendiga, mis käsitleb väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate merealade elurikkuse säilitamist ja säästvat kasutamist; TUNNUSTAB tippkohtumisel „One Ocean“ moodustatud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate merealade elurikkusega tegeleva kõrgeid sihte seadva koalitsiooni ja siniste juhtide rolli ambitsioonika lepingu kasutamisel; KUTSUB ÜLES viima läbirääkimised kiiresti lõpule ning KOHUSTUB KA EDASPIDI kasutama kogu ELi diplomaatilist mõjujõudu ja teavitusvõimekust, et jõuda viivitamata ambitsioonika ja tõhusa kokkuleppeni;
10. KINNITAB VEEL KORD, et ookeanide tõhusa ja tulemusliku majandamise üks prioriteete on tugevdada ja koordineerida UNCLOSi kohaseid olemasolevaid mitmepoolseid rahvusvahelisi ja piirkondlikke vahendeid, millega püütakse parandada vastastikust koostööd ning sidusust; ON SEISUKOHAL, et EL ja liikmesriigid peaksid eelkõige oma diplomaatilise tegevusega toonitama vajadust parandada UNCLOSi kohase rahvusvahelise ookeanide majandamise raames kokku lepitud meetmete järelevalvet ja rakendamise tagamist;

11. KUTSUB ELi ja liikmesriike ÜLES võtma ja toetama oma pädevuse kohaselt meetmeid, millega tagada kahe- ja mitmepoolsel tasandil, et kõik riigid ja eriti avatud registritena toimivad riigid täidaksid rahvusvahelisi kohustusi, mis on sätestatud asjaomastes rahvusvahelistes konventsioonides;
12. RÕHUTAB, et ökosüsteemipõhise majandamise lähenemisviisile põhineva ning säilitamis- ja taastamisalaste eesmärkide saavutamist toetava mereruumi planeerimisega saab leevendada ja minimeerida inimtegevuse kahjulikku mõju rannikualadel ja avamerel, samuti anda panuse konkurentsivõimelisesse ja kestlikku sinisesse majandusse; TUNNISTAB, et EL ja selle liikmesriigid on saanud selles valdkonnas märkimisväärseid kogemusi, ning VÕTAB TEADMISEKS mereruumi planeerimise üleilmse algatuse raames tehtud edusammud; INNUSTAB sellega seoses komisjoni käivitama koos UNESCO valitsustevahelise okeanograafiakomisjoniga (IOC-UNESCO) uue viieaastase tegevuskava mereruumi planeerimise edendamiseks kogu maailmas;

Mere elurikkuse kaitse ja säilitamine

13. ON JÄTKUVALT väga mures bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kohaste Aichi eesmärkide piiratud täitmise pärast; TULETAB MEELDE valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) 2019. aasta ülemaailmses hindamisaruandes esitatud sõnumit, et kiiresti vaja on põhjalikke muutusi, ning TERVITAB IPBESi uut aruannet väärtuste hindamise kohta, milles rõhutatakse vajadust integreerida looduse mitmekesisusega seotud väärtused poliitilistesse ja majanduslikesse otsustesse, ning aruannet säästva kasutamise kohta, milles kutsutakse üles tõhustama jõupingutusi looduslike liikide majandamiseks; NÕUAB TUNGIVALT nendes aruannetes esitatud soovitude arvessevõtmist ning looduse mitmekesisusega seotud väärtuste integreerimist poliitilistesse ja majanduslikesse otsustesse;

14. KUTSUB ÜLES võtma bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgu teises osas vastu ambitsioonika, tervikliku ja põhjalikke muutusi kujundava 2020. aasta järgse üleilmse elurikkuse raamistiku, et käivitada kohene põhjalike muutusteni viivate meetmete võtmine elurikkuse vähenemise peatamiseks ja tagasipööramiseks ning maailmas 2030. aastaks loodust säästva elukorralduse saavutamiseks, sealhulgas eesmärgid võtta kaitse alla vähemalt 30 % maailma ookeanidest, kasutades selleks tulemuslikult majandatavaid ja õiglaselt juhitud ökoloogiliselt mitmekesisel ja omavahel hästi ühendatud merekaitsealade võrgustikke ja muid tulemuslikke territooriumipõhiseid kaitsemeetmeid;
15. TULETAB MEELDE ÜRO 13. septembri 2007. aasta resolutsiooni 61/295, millega võeti vastu põlisrahvaste õiguste deklaratsioon; TUNNISTAB, et põlisrahvastel, kellel on põlisteadmised mereökosüsteemide kohta, on tähtis roll; ON JÄTKUVALT pühendunud kaitse ja säästva kasutamise alaste meetmete võtmisele, et toetada ja edendada põlisrahvaste ja kohalike kogukondade osalemist ja koostööd ning nende kaasamist;
16. RÕHUTAB, et üldiseks merekaitsevahendiks Euroopa Liidus jääb merestrategia raamdirektiiv, mida vaadatakse praegu läbi; RÕHUTAB, et asjakohaste valdkondlike vahendite eesmärk peaks olema merestrategia raamdirektiivi eesmärkide tõhusam ja integreeritum rakendamine, et saavutada võimalikult kiiresti hea keskkonnaseisund;

17. TOETAB seda olulist tööd, mida ELi liikmesriigid on Rahvusvahelise Süvamerepõhja Organisatsiooni (ISA) raames teinud selleks, et luua võimaliku tulevase süvamerekaevandamise jaoks usaldusväärne reguleerimiskord, mis põhineb ettevaatuspõhimõttel ning kõrgeimatel keskkonnastandarditel ja piisavatel teaduslikel teadmistel, tagamaks, et sellisel tegevusel ei oleks kahjulikku mõju piirkonna merekeskkonnale, nagu on määratletud ÜRO mereõiguse konventsioonis;
18. RÕHUTAB vajadust suurendada teaduslikke teadmisi süvamere kohta ja eelkõige TOETAB säästva merepõhja alaste teadmiste algatust „Sustainable Seabed Knowledge Initiative“, et tugevdada teaduslikel andmetel põhinevat keskkonnakaitset ja -juhtimist suurtes riikliku jurisdiktsiooni alt väljajäävates süvamerepiirkondades kooskõlas 2020. aastal vastu võetud ISA kavaga ja ÜRO ookeaniteaduste dekaadi meetmetega merealaste teadusuuringute edendamiseks piirkonnas; VÕTAB rahuloluga TEADMISEKS, et EL toetab seda algatust rahaliselt;
19. TOOB ESILE ajakohastatud poliitika, mis käsitleb ELi aktiivsemat tegevust rahumeelse ja kestliku Arktika hea käekäigu nimel²³, ning TERVITAB Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe jõustumist; KINNITAB VEEL KORD oma pühendumust selle kokkuleppe täielikule rakendamisele;
20. TOETAB Arktika mere elurikkuse kaitset, sealhulgas meetmete abil, milleks on merekaitsealade määramine ja muud tõhusad piirkonnapõhised kaitsemeetmed, millega tegeletakse Põhja-Jäämerele avalduva survega ning mida viivad ellu asjaomased organisatsioonid ja vahendid, nagu Arktika Nõukogu, Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) ja Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsioon;
21. ON JÄTKUVALT pühendunud tegema kõik endast oleneva, et jõuda võimalikult kiiresti kokkuleppele kolme uue ulatusliku merekaitseala määramises Lõuna-Jäämeres, eelkõige Weddelli meres, Ida-Antarktikas ja Antarktika poolsaare läänepoolse osa ümbruses;

²³ JOIN(2021) 27 final.

Säästev kalandus ja vesiviljelus

22. VÄLJENDAB HEAMEELT Maailma Kaubandusorganisatsiooni 12. ministrite konverentsi edukate tulemuste üle, mis on seotud ÜRO kestliku arengu eesmärgi nr 14.6 kohase ajaloolise kalandustoetusi käsitleva kokkuleppe kauaoodatud sõlmimise oluliste elementidega, millega püütakse tegeleda kahjulike toetustega, ning mis on oluline samm ookeanide kestlikkuse saavutamiseks; NÕUAB KINDLALT selle täieliku rakendamise tagamist ning KUTSUB ÜLES sõlmima võimalikult kiiresti kokkuleppe elementide suhtes, mis puudutavad liigse püügivõimsuse ja ülepüügiga seotud toetusi, milles ei ole veel kokku lepitud; TOETAB komisjoni jõupingutusi sõlmida ambitsioonikas kokkulepe, järgides samal ajal asjakohaseid ELi poliitikameetmeid, millega tagatakse säästev kalapüük;
23. RÕHUTAB, et avaliku sektori rahastamine ühise kalanduspoliitika raames on säästva kalanduse ja mere bioloogiliste ressursside kaitse peamine võimaldaja ning et seda määratletakse ja rakendatakse viisil, mis ei põhjusta liigset püügivõimsust ega ülepüüki;
24. KINNITAB VEEL KORD, et ELil on nulltolerantsus ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata (ETR) kalapüügi suhtes ning et EL on võtnud kohustuse lõpetada ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük kooskõlas kestliku arengu eesmärgi nr 14.4ga; TOETAB sellega seoses asjakohaste IT-vahendite väljatöötamist, et toetada ELi püügi sertifitseerimissüsteemi ja ETR-kalapüügi alaseid dialooge kolmandate riikidega, tugevdatud rahvusvahelist ja mitmepoolset koostööd, sealhulgas ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) sadamariigi meetmeid käsitleva kokkuleppe üldise ratifitseerimise ja rakendamise edendamist, lipuriikide rahvusvaheliste kohustuste täitmist, eelkõige nende poolt, kes tegutsevad avatud registritena, FAO vabatahtlike ümberlaadimissuuniste järgimist, ETR-kalapüügi vastaste mehhanismide tõhustamist kõigis piirkondlikes kalavarude majandamise organisatsioonides, läbipaistvuse ja jälgitavuse suurendamist, teabe jagamist ja jõustamist ning seire, kontrolli ja järelevalve tõhustamist;

25. RÕHUTAB, kui oluline on tõhustada rahvusvahelist koostööd kalavarude majandamise alal, tugevdades piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide võtmerolli ÜRO kalavarude kokkuleppe (UNFSA) raames, ning JÄÄB OOTAMA ÜRO kalavarude kokkuleppe 2023. aasta läbivaatamiskonverentsi tulemusi; KINNITAB VEEL KORD ELi võetud kohustust jätkata jõupingutusi piirkondlike kalandusasutuste, eelkõige Kesk-Atlandi idaosa kalastuskomitee ja Kesk-Atlandi lääneosa kalanduskomisjoni lisamiseks piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide hulka;
26. RÕHUTAB vajadust toetada rahvusvahelisel tasandil võrdseid tingimusi ning vastutustundlikke ja kestlikke väärtusahelaid nii kalanduses kui ka kalandus- ja vesiviljelustoodetega kauplemisel, et säilitada asjaomase tööstuse konkurentsivõime, säilitades samal ajal ELi toidualase sõltumatused kooskõlas ELi uue poliitikaga, mis hõlmab avatud, kestlikku ja jõulist kaubanduspoliitikat, ning Euroopa roheline kokkuleppe ja strateegiaga „Talust taludrikkuse“;
27. TUNNISTAB, et säästev vesiviljelus aitab kaasa Euroopa roheline kokkuleppe ja FAO 2022.–2031. aasta strateegia kohase sinise ümberkujundamise algatuse (Blue Transformation initiative) eesmärkide saavutamisele ning ELi toiduga kindlustatusele; VÕTAB TEADMISEKS FAO käimasoleva töö seoses säästva vesiviljeluse suunistega ning KUTSUB ÜLES viimistlema kiiresti ambitsioonikad ja terviklikud suunised, milles konsolideeritakse kõik olemasolevad vahendid ja parimad tavad ja nähakse ette konkreetsed võimalused üleilmse vesiviljeluse kestlikuks kasvuks ning mis täiendaks komisjoni strateegilisi suuniseid ELi vesiviljeluse kestlikkuse ja konkurentsivõime suurendamise kohta aastatel 2021–2030; VÕTAB TEADMISEKS teatise „ELi vetikasektori muutmine tugevamaks ja kestlikumaks“²⁴ avaldamise;

²⁴ COM(2022) 592 final.

II. Ookeanide kestliku arengu saavutamine aastaks 2030

Ookeanid ja kliimamuutused

28. TUNNISTAB, et ookeanidel on oluline roll planeedi kliima ja temperatuuri reguleerijana ning et ookeanid on planeedi peamine süsinikdioksiidi siduja ja selle elurikkuse oluline allikas; samuti on need planeedi temperatuuri peamine reguleerija ning toimivad puhvrina kliimamuutuste ülemaailmse mõju suhtes; ON JÄTKUVALT sügavalt mures kliimamuutuste ja kasvuhoonegaaside heite kahjuliku ja kasvava mõju pärast ookeani- ja mereelustikule, inimtegevusele ja rannikukogukondadele, sealhulgas merede kuumalained, ookeanide soojenemine, hapestumine ja hapnikusisalduse vähenemine, jää sulamine, igikeltsa sulamine, maailma meretaseme tõus ja äärmuslikud meretasemega seotud nähtused;
29. TULETAB MEELDE valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) 2019. aasta eriaruande, mis käsitleb ookeani ja krüosfääri muutuvat kliimat („Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate“), järeltusi ning kõigi kolme töörühma panust IPCC kuuendasse hindamisaruandesse (AR6); RÕHUTAB, et IPCC prognoose, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega, on vaja võtta arvesse, kui töötatakse välja poliitikameetmeid ning kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutuste vältimatute tagajärgedega kohanemise meetmeid;
30. TULETAB MEELDE ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) osaliste konverentsi 26. istungjärgul (COP 26) vastu võetud Glasgow kliimapakti, milles kutsutakse üles asjakohaseid tööprogramme ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames loodud organeid kaaluma ookeanipõhiste meetmete integreerimist ja tugevdamist, ning otsust pidada iga-aastast ookeanide ja kliimamuutuste alast dialoogi, et tõhustada ookeanide kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmeid; VÄLJENDAB HEAMEELT 2022. aasta juunis Bonnis toimunud esimese iga-aastase dialoogi üle;

31. TULETAB MEELDE maailma ookeanide 2021. aasta hindamist (WOA II), mis on ÜRO merekeskkonna seisundi ülemaailmse aruandluse ja hindamise regulaarse protsessi teise tsükli peamine väljund;
32. RÕHUTAB kliima, elurikkuse ja ookeanide vahelist seost ning vajadust teha kindlaks, milline on kumulatiivne mõju ja tagasisidemehhanismid elurikkusele ja mereökosüsteemidele ja nende teenustele, sealhulgas murdepunktidele, ning vajadust neid hinnata ja nendega tegeleda, samuti töötada parimate kättesaadavate teadusandmete põhjal välja meetmed ja tegevus, mis sellist mõju vähendavad ja leevendavad;
33. RÕHUTAB vajadust töötada välja ja kasutada looduspõhiseid lahendusi kliimamuutuste leevendamiseks ja ookeanide vastupanuvõime tugevdamiseks;
34. TUNNEB HEAMEELT missiooni „Meie ookeanide ja veekogude taastamine 2030. aastaks“²⁵ ning kliimamuutustega kohanemise missiooni alustamise ja nende raames võetud meetmete üle, eelkõige sellise tegevuse üle, mis on seotud ookeanialase tegevuse jaoks olulise rannikualade vastupanuvõimega; KUTSUB liikmesriike ja kõiki sidusrühmi ÜLES osalema nendes missioonides ja ühendama jõupingutusi missioonide eesmärkide saavutamiseks, võttes missioonide juhendites esitatud konkreetseid meetmeid;
35. TULETAB MEELDE ELi võetud kohustust saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, muu hulgas kestliku avamere taastuvenergia abil ning kalapüügi, laevanduse ja muu merendustegevuse dekarboniseerimise teel; RÕHUTAB ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust toetada IMO kasvuhoonegaaside heite esialgse strateegia läbivaatamist, et kaotada järk-järgult rahvusvahelise laevanduse olulusringi jooksul tekkiv kasvuhoonegaaside heide hiljemalt 2050. aastaks ning kooskõlas Pariisi kokkuleppe temperatuurieesmärkidega, sealhulgas eesmärgiga hoida temperatuuri tõus alla 1,5°C;

²⁵ COM(2021) 609 final.

36. TOETAB energiasüsteemi ümberkujundamist, mis toob kaasa kalandus- ja vesiviljelussektori dekarboniseerimise; KUTSUB komisjoni ÜLES tegema ettepanekuid asjakohaste meetmete võtmiseks, sealhulgas tegema kalandus- ja vesiviljelussektori jaoks eraldi uuringu, et hinnata kasvuhoonegaaside heite mõju sektorite kaupa ning analüüsida kulusid ja võimalusi, mis tulenevad erinevatest kasutusel olevatest poliitikavalikutest sellise energiasüsteemi kiiremaks ümberkujundamiseks Euroopa tasandil, võttes arvesse selle mitmekesisust ja konkreetseid piiranguid ning potentsiaali koostada stimuleerimiskavasid ja kohandada rahalist toetust, sealhulgas energiasüsteemi ümberkujundamist soodustavate asjakohaste õigusaktide muutmise teel, kahjustamata seejuures ühise kalanduspoliitika eesmärke;
37. RÕHUTAB, kui oluline on dekarboniseerida laevandust ja meretransporti ning võtta kasutusele taastuvaid energiaallikaid ja kütuseid, mis oma olelusringi jooksul tekitavad vähe või ei tekita üldse kasvuhoonegaaside heidet, et saavutada Euroopa roheline kokkuleppe eesmärgid ja Pariisi kokkuleppes sätestatud temperatuurieesmärgid, sealhulgas tulevikus laevade puhul, millele ei ole ette nähtud kohustuslikke rahvusvahelisi ja ELi nõudeid, tingimusel et hinnatakse sellise laiendamise kasu ja võimalikku mõju; KUTSUB komisjoni ÜLES kaaluma võimalikke meetmeid energiasüsteemi ümberkujundamise ja dekarboniseerimise toetamiseks, eelkõige tõhusate ja uuenduslike tehnoloogiatega seotud teadus- ja arendustegevuse ning investeeringute edendamise kaudu;

Võitlus merereostuse ja õhusaaste vastu

38. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni teatist „Heas seisundis planeet kõigi jaoks – ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““,²⁶ mis aitab kaasa merekeskkonna parandamisele ELis ja mujal;
39. RÕHUTAB, kui oluline on tugevdada kestliku arengu eesmärkide nr 6 ja 14 vahelist koostoimet, et kiirendada nendega seotud eesmärkide rakendamist²⁷;

²⁶ COM(2021) 400 final.

²⁷ Eelkõige kestliku arengu eesmärgid nr 6.3 ja 14.1.

40. RÕHUTAB vajadust tõhusa piirkondliku koostöö järele sellistes koostööorganites nagu merekeskkonna ja rannikuala kaitset käsitlevad piirkondlikud merekonventsioonid; KINNITAB VEEL KORD ELi kavatsust ühineda Musta mere reostuse eest kaitsmise konventsiooniga;
41. PEAB TERVITATAVAKS IMO merekeskkonna kaitse komitee (MEPC) 78. istungjärgul vastu võetud otsust, millega kiidetakse heaks vääveloksiidi heite kontrollimise piirkonna (SECA) loomine kogu Vahemerel, mis võetakse vastu 2022. aasta detsembris MEPC 79. istungjärgul ja mis jõustub 2025. aastaks; INNUSTAB jätkama ÜRO Keskkonnaprogrammi – Vahemere tegevuskava (UNEP-MAP) Barcelona konventsiooni raames tehtavat tööd võimaliku tulevase lämmastikoksiidide heite kontrolli piirkonna loomiseks Vahemerel, tuginedes asjakohastele teadusuuringutele, mis on aluseks põhjalikule mõju hindamise uuringule ja kooskõlas IMO eeskirjadega;
42. RÕHUTAB ELi ja selle liikmesriikide otsustavust töötada selle nimel, et viia edukalt lõpule IMO töö veealuse müra vähendamiseks, millel on tõsine mõju mere elurikkusele, ning TOETAB tulevaste eriti tundlike merepiirkondade loomist Vahemere loodeosas, Prantsusmaa, Itaalia, Hispaania ja Monaco jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes, et hoida ära ja vähendada kokkupõrkeid suurte vaalaliste ja laevade vahel;
43. RÕHUTAB vajadust parandada veelgi kaubalaevadele esitatavaid kohustuslikke rahvusvahelisi ja ELi nõudeid, et hoida ära ja veelgi vähendada õhusaastet ja merereostust, jätkates muu hulgas tööd võimalike tulevaste lämmastikoksiidide heite kontrolli piirkondade loomiseks IMO eeskirjadel põhinevate mõjuhinnangute alusel, piirates avatud skraberitest pärit pesuvee heidet teatavates piirkondades ja parandades reovee ärajuhtimise nõudeid;

44. PEAB TERVITATAVAKS ÜRO Keskkonnaassamblee (UNEA-5) resolutsiooni 5/14, mille eesmärk on lõpetada plastireostus, käsitledes plasti kogu olelusringi ja luues plasti ringmajanduse, sealhulgas selle tootmise, disainimise, tarbimise ja keskkonnahoidliku jäätmekäitluse; KORDAB ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust osaleda aktiivselt läbirääkimistel, mille eesmärk on sõlmida ambitsioonikas rahvusvaheline õiguslikult siduv leping, et lõpetada kindlaksmääratud aja jooksul plastireostus, sealhulgas merekeskkonnas ja võimaluse korral olemasolev plastireostus;
45. PEAB TERVITATAVAKS käimasolevat tööd, mida tehakse laevadelt merre sattunud plastprügi käsitleva IMO strateegia ja tegevuskava alusel, et 2025. aastaks ei satuks laevadelt pärit plastijäätmeid merre, ning JÄÄB kohustuse juurde teha aktiivselt tööd meetmetega, millega saavutada kavas soovitud tulemusi, sealhulgas tõhustada aruandlust kaotatud kalapüügivahendite ja püügivahendite kohustusliku märgistamise kohta MARPOLi konventsiooni alusel koostöös kalandussektori, piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide ja piirkondlike merekonventsioonidega;
46. RÕHUTAB, et liikmesriikidel on vaja viia läbi teaduslikke uuringuid ja arendada parimaid keskkonnatavasid, samuti parimat võimalikku tehnikat, millega lahendada merre uputatud tava-, keemia- ja plahvatusohtliku laskemoona probleem, ning KUTSUB ÜLES tegema aktiivset koostööd liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel, et korraldada merre uputatud ja merekeskkonda ohustavate ohtlike materjalide süstemaatiline haldamine ning uurida võimalikke ELi rahastamisallikaid;

III. Merendusjulgeoleku ja ohutuse tagamine merel

Merendusjulgeolek

47. ON sügavalt mures kasvavate geopoliitiliste pingete ja nende kahjuliku mõju pärast merendusjulgeolekule, mille näiteks on Venemaa Ukraina-vastane agressioon, mis on süvendanud ebastabiilsust ja ebakindlust eelkõige Mustal merel, Aasovi merel ja Läänemerel ning millel on ülekanduv mõju piirnevatele kogu Vahemere ning Põhjamere ja Atlandi ookeani merepiirkondadele;

48. TUNNISTAB, et liikmesriikidel on riikliku julgeoleku ja kaitse valdkonnas konkreetsed merendusala sed nõuded, mida tuleb arvesse võtta;
49. TULETAB MEELDE, et merendusjulgeolek on ookeanide majandamise tervikliku lähenemisviisi lahutamatu osa ning et EL tugevdab oma rolli ülemaailmse merendusjulgeoleku tagajana nii oma piirides kui ka neist väljaspool; TULETAB sellega seoses samuti MEELDE, et partnerlus NATOga on jätkuvalt oluline ka merenduse valdkonnas ning et vastavalt ELi strateegilisele kompassile jätkub meie vastastikku kasulik koostöö ja ühine töö merendusjulgeoleku suurendamisel kaasatuse, vastastikkuse, avatuse ja läbipaistvuse ning mõlema organisatsiooni otsuste tegemise sõltumatus e põhimõtete kohaselt; TULETAB samuti MEELDE, et partnerlus IMOga on endiselt üks põhielemente, mille abil ennetada tahtlikke ebaseaduslikke tegusid, mis võivad mõjutada laevu ja sadamarajatise; ning RÕHUTAB sellega seoses riiklike ametiasutuste panuse tähtsust laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tõhustamisel;
50. TULETAB MEELDE, kui oluline on vajaduse korral hõlbustada teabevahetust ja koordineerimist ELi ja liikmesriikide piirkondlike merendusalgatuste vahel, millel on valdkondadevahelised eesmärgid, ning kasutada täiel määral ära kõiki olemasolevaid ELi tsiviil- ja sõjalise valdkonna poliitika id, vahendeid ja instrumente;
51. RÕHUTAB, kui oluline ja kiireloomuline on suurendada ELi kriitilise tähtsusega meretaristute, eriti merekaablite ja torustike vastupanuvõimet ning teha rohkem jõupingutusi küberturvalisuse probleemide lahendamiseks merendusvaldkonnas; PEAB sellega seoses TERVITATAVAKS nõukogu soovitus e ettepanekut, milles käsitletakse liidu kooskõlastatud lähenemisviisi elutähtsa taristu vastupidavuse tugevdamisele²⁸ ning milles sellega seoses KUTSUTAKSE liikmesriike ÜLES võtma kiiresti tulemuslikke meetmeid ning tegema koostööd üksteisega, komisjoniga ja muude asjaomaste osalejatega;

²⁸ 13713/22.

52. RÕHUTAB, et riiklike ja ELi tasandi mereseiresüsteemide koostalitlusvõime ja omavahelise ühendatuse tugevdamine ühise teabejagamiskeskonna projekti (CISE) kaudu on pidev ja peamine eesmärk suurendada merendusala teadlikkust ja seeläbi parandada merenduse juhtimist;
53. RÕHUTAB rannikuvalve ülesannete panust ELi merendusjulgeolekusse; JULGUSTAB arendama edasi algatusi tõhustatud koostööks ning kogemuste ja parimate tavade vahetamiseks ELi liikmesriikide vahel selles raamistikus ning TERVITAB rannikuvalvealase koostöö praktilist käsiraamatut käsitleva komisjoni soovitusel vastuvõtmist²⁹;
54. JÄÄB OOTAMA komisjoni ja kõrge esindaja ettepanekuid ELi merendusjulgeoleku strateegia ja selle tegevuskava ajakohastamise kohta;

Ohutus merel ja inimväärsete töötingimuste edendamine kogu maailmas

55. RÕHUTAB, et meresektoris toimivatele kalandus-, merendus- ja mereuuringutele on iseloomulikud keerulised, ohtlikud ja riskantsed töötingimused;
56. TULETAB MEELDE, et EL edendab inimväärset tööd kalanduses kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO), Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) eesmärkidega; PEAB TERVITATAVAKS seda, et avaldati teatis, milles käsitletakse inimväärset tööd kogu maailmas üleilmseks õiglaseks üleminekuks ja kestlikuks taastumiseks³⁰;
57. TUNNEB HEAMEELT meremeeste väljaõppe miinimumtaseme käsitlevate sätete kodifitseerimise üle ELi õigusaktides³¹ vastavalt IMO 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelisele konventsioonile (STCW konventsioon);

²⁹ C(2021) 5310 final.

³⁰ COM(2022) 66 final.

³¹ Euroopa parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/993 meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta (EÜT L 169, 169, 27.6.2001, lk 45–90).

58. KUTSUB ÜLES ratifitseerima kiiresti Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) 2012. aasta Kaplinna lepingu, millega kehtestatakse kalalaevade ohutusstandardid;
59. KUTSUB liikmesriike ÜLES kiiresti ratifitseerima ILO konventsiooni nr 188 kalandussektoris tehtava töö kohta, mis võimaldab lipuriigil inspekteerida ja kontrollida kalalaevade sotsiaalseid standardeid, ning IMO STCW-F konventsiooni kalurite väljaõppe ja vahiteenistuse standardite kohta; KUTSUB samuti komisjoni ÜLES kaaluma ILO konventsiooni nr 188 kontrolli- ja sotsiaalse sertifitseerimise meetmete ülevõtmist ELi õigusaktidesse;

IV. Ookeanialaste teadmiste arendamine

60. VÄLJENDAB HEAMEELT uue Atlandi ookeani alaste teadusuuringute liidu deklaratsiooni allkirjastamise üle, millega määratakse kindlaks ühine tee järgmisel kümnendil teadusuuringute alal Atlandi ookeanil põhjapoolusest lõunapooluseni tehtavaks koostööks;
61. TOETAB Euroopa maailmamere digiteisiku põhitaristu arendamist 2024. aastaks, millega edendatakse ookeanide üleilmset majandamist ja kestlikku sinist majandust, kliimamuutustele vastupanu võimet ja elurikkuse säilitamist, sealhulgas ELi toetuse abil, mida antakse missiooni „Meie ookeanide ja vete taastamine 2030. aastaks“, Euroopa merevaatlus- ja andmevõrgu (EMODNet) ning kosmoseprogrammide Copernicus ja Galileo raames, et koondada ookeanidega seotud teadmised, modelleerida ookeani, testida meetmete stsenaariume ja teha ookeanialased teadmised poliitikakujundajatele, teadlastele, erasektori sidusrühmadele ja kodanikele hõlpsasti kättesaadavaks;
62. TULETAB MEELDE, et Euroopa ookeaniteadus edendab UNESCO valitsustevahelise okeanograafiakomisjoni (IOC-UNESCO) juhitud ÜRO ookeaniteaduse kestliku arengu aastakümnet (UN DOS) ja ÜRO ökosüsteemide taastamise aastakümnet ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja eelkõige kestliku arengu eesmärkide nr 13, 14 ja 17 toetamisel ja suunamisel;

63. RÕHUTAB, et Euroopas on vaja uurimislaevu ja riikidevahelist mehhanismi, mille abil Euroopa teadlased pääsevad sellistele laevadele, samuti autonoomseid vaatlussüsteeme ja -platvorme, võttes arvesse nende mitut rolli mereteaduse ja ookeaniseire toetamisel; KUTSUB liikmesriike ÜLES selliseid taristuid pikaajaliste investeringutega toetama;
64. JÄÄB OOTAMA komisjoni ookeaniseiret käsitlevat algatust, mille eesmärk on saavutada ühtne lähenemisviis Euroopa ookeaniseirele;
65. KUTSUB ÜLES tegema rohkem jõupingutusi teadlaste, sidusrühmade, poliitikakujundajate ja kodanike vahelise ookeanialaste teadmiste arendamisel tehtava koostöö tihendamiseks Euroopas ja mujal; TOETAB üldsuse ja eelkõige noorte kaasamist koosloomise ja kooskavandamise, kodanikuteaduse, hariduse, ookeanialaste teadmiste ja teadlikkuse meetmete, samuti merehoolduse ja vabatahtliku tegevuse edendamise kaudu, et kaasata üldsust ja aidata kiirendada vajalikke põhjalikke muutusi ookeanide ja veekogude taastamiseks; TERVITAB seda, et ookeanialaste teadmistega seotud jõupingutused Euroopas jätkuvad endiselt olemasoleva, kogu ELi hõlmava ookeanialaste teadmiste algatuse (EU4 Ocean coalition) kaudu, ning komisjoni ja IOC-UNESCO vahel sõlmitud kokkulepet toetada ja edendada kogu ELi hõlmavat ookeanialaste teadmiste algatust (EU4 Ocean coalition), mis omakorda edendab ÜRO ookeaniteaduse kestliku arengu aastakümnet;
66. RÕHUTAB, et valdkondadeüleline teadus- ja poliitikaliides on väärtuslik ookeanide seisundit ja kestlikkust edendavate teadmiste hindamisel ja vastava poliitikakujundamise toetamisel; KUTSUB komisjoni ÜLES uurima võimalust luua ookeanide kestlikkust käsitlev valdkondadeüleline teadus- ja poliitikaliides ehk valitsustevaheline ookeanide kestlikkuse töörühm (IPOS), võttes arvesse olemasolevaid asjakohaseid eksperditeadmisi, muu hulgas ookeanidega seotud tööd, mida teevad valitsustevaheline kliimamuutuste paneel (IPCC) ja valitsustevaheline bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitlev teaduslik-poliitiline foorum (IPBES), ja tunnustades üldist tööd, mis puudutab ÜRO merekeskkonna olukorra ülemaailmset aruandluse ja hindamise korrapärast protsessi.